

## תחזית מאקרו כלכלית לשנת 2015

29 באוקטובר 2014

### הנחות היסוד ותנאי רקע

#### רוח גבית צפויה בשנה הקרובה מצד הביקושים העולמיים

- ✓ **האצה צפויה בקצב הצמיחה העולמי<sup>1</sup> – לפי תחזית קרן המטבע הבינלאומית (IMF)**  
צפויה הכלכלה העולמית לצמוח בשנת 2015 בקצב של 3.8%, לאחר צמיחה של 3.3% בשנת 2014.
- ✓ **הצמיחה המתונה בגוש האירו צפויה להימשך, תוך האצה בקצב<sup>1</sup> – גוש האירו, אליו מופנים כ- 30% מיצוא הסחורות הישראלי<sup>2</sup>, צפוי לרשום צמיחה של 1.3% בתוצר ב- 2015, לאחר 0.8% ב- 2014.**
- ✓ **האצה צפויה בקצב הצמיחה בארה"ב<sup>1</sup>, אליה מופנים כ- 20% מיצוא הסחורות<sup>2</sup> של ישראל. ארה"ב צפויה לצמוח ב- 2015 בכ- 3.1%, לאחר 2.2% ב- 2014.**
- ✓ **הצמיחה המהירה במדינות המתפתחות צפויה להימשך<sup>1</sup> – סין, אליה מופנים כ- 5% מהיצוא הישראלי, צפויה לצמוח ב- 7.1% בשנה הבאה, לאחר צמיחה של 7.4% ב- 2014. במקביל, צפויה הודו, אליה מופנים כ- 2% מהיצוא הישראלי, לצמוח ב- 6.4% ב- 2015 לאחר 5.6% ב- 2014.**
- ✓ **האצה צפויה גם בקצב התרחבותו של הסחר העולמי – לפי תחזית האקונומיסט<sup>3</sup> צפוי הסחר העולמי של סחורות לצמוח ב- 5% בשנת 2015, לאחר 3.4% בשנת 2014.**

#### ביקושים מקומיים

- ✓ **בשנת 2015 צפויה סביבה תומכת ביקושים מקומיים של הצרכנים הפרטיים – הגידול המתמשך בערך הנכסים הפיננסיים שבידי הציבור וכן בערך נכסי הנדל"ן שבידיו, צפויים להמשיך ולתמוך ב"תחושת העושר" של הצרכנים הפרטיים, זאת לצד הגידול הריאלי הצפוי בשכר הממוצע במשק. בנוסף, צפויה במהלך רוב שנת 2015 סביבת ריבית ריאלית שלילית, אשר תתמוך אף היא בגידול הצריכה הפרטית. מנגד, צפויה ההאטה בפעילות הכלכלית בשנת 2014 והעמקתה על רקע מבצע "צוק איתן", לפגוע בנכונות הצרכנים להרחיב את רכישותיהם בקצב המהיר שאפיין את המחצית הראשונה של 2014, ואף לחלחל בהדרגה לידי ביטוי גם בשוק העבודה. גורמים אלו צפויים למתן במקצת את קצב התרחבות ביקושי הצרכנים הפרטיים בשנה הקרובה.**

<sup>1</sup> תחזית קרן המטבע הבינ"ל מאוקטובר 2014.

<sup>2</sup> ללא יהלומים

<sup>3</sup> תחזית ה- Economist מאוקטובר 2014.

# האגף למחקר כלכלי

✓ **האצה צפויה בקצב גידול ביקושי המגזר הציבורי** – זאת על רקע ההאצה בשיעור גידול ההוצאה התקציבית בשנת 2015: גידול ריאלי של כ- 4%<sup>4</sup> צפוי בתקציב המדינה לשנת 2015, לאחר גידול של 3.35% בתקציב המדינה לשנת 2014. הגידול המהיר בהוצאות הממשלה ייגזר משילוב של התחייבות עודפות משנים קודמות, לצד גידול מתוכנן בהוצאה הביטחונית, לרבות ביבוא הביטחוני.

**גורמים מרסנים בצד ההשקעות** – השקעות ענף הנדל"ן בשנה הקרובה תושפענה מהנסיגה שנרשמה בהתחלות הבניה למגורים בשנה החולפת. נסיגה זו החלה טרם ההכרזה על הכוונה להחיל מע"מ אפס, והעצימה לאחריה על רקע המתנת הענף להחלטה. מנגד, השקעת הענק של אינטל בשדרוג מפעלה בקריית גת צפויה להזניק את השקעות המשק כולו בעיקר במכונות וציוד.

**מעבר קווי יצור ופיתוח לחו"ל** – שיעור המפעלים להם פעילות יצרנית בחו"ל עלה בהדרגה בעשור האחרון מ- 16% בשנת 2004 לכ- 27% בשנת 2013<sup>5</sup>, משמעות הדבר שמפעלים מרחיבים בקצב מהיר יחסית את השקעותיהם במכונות, בציוד ובמבנים בחו"ל, ובחלק לא מבוטל מהמקרים מדובר בהחלטות השקעה שבאות על חשבון השקעה מקומית בארץ.

## מחירים ושערי חליפין

✓ **צפי להוזלה במחירי האנרגיה לתעשייה המקומית** – התרחבות אספקת הגז הטבעי למפעלי התעשייה, אם תתממש למרות החסמים הרגולטוריים הרבים<sup>6</sup>, צפויה להביא להוזלה בהוצאות האנרגיה של מפעלים נוספים שיתחברו לגז הטבעי, ותביא לשיפור כושר התחרות. במקביל, צפויה בתחילת 2015 הוזלה של בין 12% ל- 15% בתעריפי החשמל<sup>7</sup>.

✓ **צפויה ירידה במחירי התשומות העולמיים** - במהלך שנת 2015 צפויה ירידה דולרית של 1.2% במחירי התשומות לתעשייה בעולם (סחורות בסיסיות, למעט דלקים)<sup>1</sup>.

✓ **מנגד, צפויה התייקרות במחירי התשומות המקומיות, שבשליטה הממשלה<sup>7</sup>** - תעריפי הארנונה צפויים לעלות בינואר 2015 ב- 0.75%<sup>8</sup>, ומחיר המים לתעשייה צפוי להתייקר בכ- 5%.

✓ **גידול צפוי בעלויות השכר וברמתו** – בינואר 2015 צפוי עדכון של 0.5% בהפרשות המעסיקים לביטוח לאומי על חלק השכר הגבוה מ- 60% מהשכר הממוצע<sup>9</sup>. בנוסף, צפוי שכר המינימום להתעדכן לפי החוק בכ- 1% עד 2%, כאשר ברקע נשמעות הצהרות ההסתדרות בדבר הצורך בהעלאת שכר המינימום מעבר לכך. נוסף לכך, צפוי בינואר 2015 עדכון נוסף של השכר בסקטור הציבורי.

<sup>4</sup> הגידול התקציבי בשנת 2015 יעמוד על 2.61% בהתאם למסגרת המותרת על-פי החוק, בתוספת חד פעמית (הקופסא) בשיעור של 1.3%. דהיינו גידול כולל של כ- 3.9%.

<sup>5</sup> על פי דיווחי התעשיינים במסגרת סקר הציפיות בתעשייה שעורך אגף המחקר הכלכלי.

<sup>6</sup> נכון להיום מחוברים רק 12 מפעלים לאספקת הגז הטבעי.

<sup>7</sup> מקור: המחלקה לכלכלת עסקים, אגף רגולציה של התאחדות התעשיינים.

<sup>8</sup> ללא העלאות חריגות ורשויות עצמאיות

<sup>9</sup> מ- 6.75% ל- 7.25% בתחילת 2015.



# האגף למחקר כלכלי

✓ במהלך שנת 2015<sup>10</sup> צפויה להימשך מגמת הפיחות בשערו של השקל ביחס לדולר – שער החליפין של השקל ביחס לדולר צפוי לעמוד בסוף 2015 על 3.89 ₪ לדולר<sup>11</sup>, דהיינו פיחות של כ- 4%, לעומת דצמבר 2014. משמעות הדבר הזדמנות לשיפור בכושר התחרות של התעשייה הישראלית, אשר נשחק דרמטית בשנים האחרונות בשל התיסוף.

מנגד, במהלך שנת 2015<sup>10</sup> צפוי להימשך התיסוף בשערו של השקל מול האירו – שער החליפין של השקל לעומת היורו צפוי לעמוד על 4.59 ₪ לאירו<sup>11</sup> בדצמבר 2015, דהיינו תיסוף של קרוב 1.8% במהלך השנה. משמעות הדבר שחיקה ברווחיות היצואנים לגוש האירו.

✓ צפי לסביבת ריבית ריאלית שלילית - ריבית בנק ישראל צפויה לעמוד בסוף 2015 על 0.15%<sup>10</sup>. משמעות הדבר ריבית ריאלית שלילית, אשר תתמוך בפעילות הכלכלית ובהמשך מגמת הפיחות.

תחזית זו מניחה יציבות במצב הביטחוני, עם מצב גיאופוליטי דומה להיום

תחזית זו בוצעה ע"י האגף למחקר כלכלי

דפנה אבירם-ניצן, מנהלת האגף

טלפון: 03-5198807

<sup>10</sup> דצמבר 2015 לעומת דצמבר 2014.  
<sup>11</sup> לפי תחזית של יונתן כץ - תחזיות מאקרו.